

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගමේ ('සමාගම') 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුවෙන් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකර්ණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත

අදාළ ප්‍රමිතයට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතියේ 23.17 වගන්තියට අනුකූලව කොන්ත්‍රාත් ආදායම හා වියදම වාර්තාකරණ කාල පරිච්ඡේදයට අදාළව කොන්ත්‍රාත් කටයුතුවල නිමැවුම් අදියර අනුව හඳුනාගත යුතු වේ. එසේ වුවද, සමාගමේ කොන්ත්‍රාත් ආදායම් හඳුනා ගැනීමේ ප්‍රතිපත්තිය අනුව නිමැවුම් අදියර අනුව බිල්පත් ඉදිරිපත් කරන ලද දිනයන් පිළිබඳව නොසලකා සේවාදායක විසින් වැඩ සහතික කරන ලද දිනය පදනම් කරගෙන හඳුනාගන්නා බව නිරීක්ෂණය විය. මේ හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමාගමේ කොන්ත්‍රාත් ආදායම වූ රු.මිලියන 86.91 ක නිවැරදිතාවය තහවුරු කරගත නොහැකි විය.</p>	<p>ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 23.17 වගන්තියට අනුව සේවා දායකයා විසින් සහතික කරන ලද වැඩ හා 2021-12-31 දිනට ආයතනයේ ඉංජිනේරු මහතා විසින් සහතික කරන ලද වැඩ ප්‍රමාණය වර්ෂයට ගිණුම්ගත කර ඇත. ඒ අනුව ආයතනය විසින් රු. මිලියන 86.10ක ආදායම හඳුනාගෙන ඇත.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අනුව, ඒකාබද්ධ මිනුම් ගෙන සේවාදායකගේ එකභතාවය සහිතව බිල්පත් ඉදිරිපත් කල යුතු බව.</p>
<p>මේ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සමාගම විසින් සේවාදායක ආයතනවලට ඉදිරිපත් කරන ලද බිල්පත් වටිනාකම රු.මිලියන 76.27 ක් වුවද එම ආයතන වලින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ලැබුණු මුදල රු.මිලියන 48.59 ක් වූ අතර වැඩ සහතික කර ගෙවීම් නොකල ශේෂය රු.මිලියන 27.68 ක් විය.</p>		
<p>(ආ) විකිණීම සඳහා වූ තොග ගිණුම් තැබීම පිළිබඳ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වූ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතයේ 13.4 ඡේදය අනුව සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වූ ගිණුම්කරණ සටහන් අංක 2.2.1. අනුව තොගය, පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන අගයන්ගෙන් අඩු අගයට ගිණුම් ගත කළයුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සමාගම සතුව පැවති පිරිවැය රු.මිලියන 19.24 ක් වූ බිලොක් ගල්, පෙරසවි කොන්ක්‍රීට් නිෂ්පාදන ආදී නිමි භාණ්ඩ තොග අගය කිරීමේදී ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය සැලකිල්ලට නොගෙන පිරිවැයට ආගණනය කර තිබුණි.</p>	<p>සියලුම තොග සාමාන්‍ය බරතැබූ මිල ක්‍රමය (WAC) යටතේ පවත්වාගෙන යන අතර, ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය හා පිරිවැය අනුව තොග ගණනය කිරීමේදී පිරිවැය සෑම විටම ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයට වඩා අඩු අගයක් ගන්නා බැවින් තොග පිරිවැයට ගණනය කර ඇත.</p>	<p>ප්‍රමිතියේ ප්‍රතිපාදන අනුව ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය ගණනය කර පිරිවැය හා සසඳා අඩු අගයට ගිණුම්ගත කළ යුතු බව.</p>
<p>(ඇ) 2012 - 2017 කාලපරිච්ඡේදය තුළ සමාගම විසින් සිදුකරන ලද ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත් අතරින් වැඩ නිමකර තිබූ කොන්ත්‍රාත් 5කට අදාළව සහ අතරමග නවතා තිබූ කොන්ත්‍රාත් 05ක් ඇතුළු කොන්ත්‍රාත් 10 කට අදාළව වැය</p>	<p>2012-2017 කාලසීමාව තුළ ප්‍රශ්ණකාරී වැඩබිම් ලෙස හඳුනාගත් මෙම කොන්ත්‍රාත්තු වල ගැටලු</p>	<p>මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ නිරූපණය කරන වත්කම්වල පැවැත්ම අවිනිශ්චිත</p>

කර තිබූ රු.මිලියන 32.76 ක් නොනිමි වැඩ යටතේ දක්වා තිබුණි. එම වියදම්වලට අදාළ බිල්පත් අදාළ සේවාදායකයන් වෙත 2012-2017 වර්ෂ තුළදී ඉදිරිපත් කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදීද ඒවා සහතික කර නොතිබුණු නිසා ආදායම් ලෙස හඳුනාගත නොහැකිව පැවතුණි. කෙසේ වුවද, මෙම නොනිමි වැඩ ආදායම් බවට පත් කිරීම පිළිබඳ අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතින බව නිරීක්ෂණය වුවද එම පැවැත්ම පිළිබඳ සමාලෝචනය කර අලාභ ලෙස හඳුනාගැනීමට හෝ සුදුසු පරිදි භානිකරන වෙන් කිරීම් සිදු කිරීමට සමාගම විසින් වර්ෂය තුළදීද කටයුතු කර නොතිබුණි.

නිරාකරණය වනතෙක් කෙටිගෙන යන වැඩ ලෙස ගිණුම් ගතකර ඇත. මේ සඳහා ඉල්ලීම් ලිපි ඉදිරිපත් කර ඇති අතර ඉහත වැඩබිම් වල ගැටලු නිරාකරණය කිරීමෙන් පසු 2022 වර්ෂයේ ලාභාලාභ ගිණුමට ගැලපීම් සිදුකරනු ඇත. තවද මෙම ව්‍යාපෘතීන් වල බිල්පත් සේවාදායකයා විසින් සහතික කර නොමැත.

නම් ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් වෙන් කිරීම් හෝ කපා හැරීම් සිදු කළ යුතු බව.

(ඇ) කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මුදල් වාර්තා කරණ ප්‍රමිතයේ 28.24 ඡේදය අනුව සේවක ප්‍රතිලාභ ගණනය කිරීමේදී ආයු ගණක වාසි හෝ අවාසි (Actuarial gain or loss) හඳුනාගැනීම සඳහා ඇගයීමක් (Actuarial valuation) කළ යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටද සමාගම ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

2022 වර්ෂයේ ආයු ගණක වාසි හා අවාසි හඳුනාගෙන ඒ අනුව ගැලපීම් සිදුකරනු ඇත.

මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතයේ උපදෙස් පරිදි සේවක ප්‍රතිලාභ ගණනය කළ යුතු බව.

(ඉ) කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මුදල් වාර්තාකරණ ප්‍රමිතයේ 17.2 ඡේදය අනුව වත්කම භාවිතයට පත්වන දින සිට ක්ෂය කිරීම ආරම්භ කළ යුතු වන අතර වත්කම ඉවත්කරන දින සිට ක්ෂය කිරීම නතර කළ යුතු වේ. එසේ වුවද සමාගම ඊට පටහැනිව වත්කම් මිලදී ගත් වසරේදී සම්පූර්ණ වසර සඳහා ක්ෂය කිරීමද, වත්කම ඉවත්කරන වසරේදී සම්පූර්ණ වසර සඳහා ක්ෂය නොකිරීමද ලෙස ක්ෂය ප්‍රතිපත්තිය පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.

මෙම ආයතනයේ වත්කම් ක්ෂය කිරීම සඳහා අනුගමනය කරන ගිණුම් කරණ ප්‍රතිපත්ති අනුව වත්කම් මිලදී ගත් වසරේදී සම්පූර්ණ වසර සඳහා ක්ෂය කිරීමද, වත්කම ඉවත්කරන වසරේදී සම්පූර්ණ වසර සඳහා ක්ෂය නොකිරීමද සිදු කර ඇත.

මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අනුව වත්කම් ක්ෂය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය පවත්වාගෙන යා යුතු බව.

1.5.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

අදාළ ප්‍රතිපත්තියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා වූ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අංක 2.2.2 අනුව ගිණුම් වර්ෂයක් අවසානයේදී නිශ්චිතව හඳුනාගන්නා ලද ණයගැතියන් වෙනුවෙන් අඩමාන ණය වෙන්කිරීම සිදු කරන බව දක්වා ඇතත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වර්ෂ 2 - 5 ත් අතර කාලයක සිට අයවිය යුතුව පැවති රු. 13,791,136 ක් වූ ණය ගැන ශේෂ සඳහා කිසිදු අඩමාන ණය ප්‍රතිපාදනයක් සිදුකර නොතිබුණි.

නිශ්චිතව හඳුනා ගන්නා ණය ගැතියන් වෙනුවෙන් පමණක් අඩමාන ණය වෙන් කිරීමක් සිදු කරනු ලැබේ. වසර 2 - 5 ත් අතර ණය ගැතියන්ගෙන් ණය එකතු කිරීමට මේ වන විට කටයුතු කරගෙන යනු ලැබේ. එම ණයගැතියන්ගෙන් මුදල් ලැබීමට නියමිතය. තවද මෙම ණයගැතියන්ගෙන් කොටසක් 2022 වර්ෂයේදී නිරවුල් කර ඇත.

සියළුම ණය ගැතියන් නිශ්චිතව හඳුනාගෙන අඩමාන ණය වෙන් කිරීම කළ යුතු බව .

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අවස්ථාවේදී පිලිප් ගුණවර්ධන ක්‍රීඩාංගනයේ ප්‍රේක්ෂකාගාරය ඉදිකිරීමේ කාර්යයේදී සමාගම විසින් 2011 වර්ෂයේදී උප කොන්ත්‍රාත්කරුට ගෙවන ලද රු. මිලියන 2.3 ක වියදම ලැබිය යුතු වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් වශයෙන් ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් වසර 10 ක කාලයක සිට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ජංගම වත්කම් එම ප්‍රමාණයෙන් අධිගණනය වී තිබුණි.	සමාගම විසින් 2011 වර්ෂයේදී උප කොන්ත්‍රාකරු වෙත විටින් විට ගෙවන ලද රු. මිලියන 2.3 ක මුදල සේවා දායක ආයතනයේ ඉංජිනේරු විසින් සහතික කරනලද බිල්පත් නොලැබීම හේතුවෙන් අදාල මුදල ලැබිය යුතු සවලිය අත්තිකාරම් වශයෙන් ගිණුම්ගත කර ඇත. මේ වනවිට එම මුදල් අයකරගැනීම සඳහා ඔවුන් වෙත ලිපි යවා ඇත.	මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අනුව කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට කරන ලද වියදම් ගෙවීම් කොන්ත්‍රාත් වියදමක් ලෙස හඳුනාගත යුතු බව .

1.6 ලැබියයුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබියයුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පැවති රු.20,848,972 ක් වූ ලැබිය යුතු වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් ශේෂය තුළ වර්ෂ 5 ට වැඩි කාලපරාසයන් තුළ හිඟ හිටි ශේෂ රු. 13,940,949 ක් වූ අතර, වර්ෂ 2 න් 5 න් අතර කාලයක සිට අයවිය යුතු අත්තිකාරම් ශේෂය රු.4,494,247 ක් වී තිබුණි.	කොන්ත්‍රාත්තු බිල්පත් නොගෙවා නැවැත්වීම මත රු. 13,940,949 ක සවලීකරණ අත්තිකාරම් මුදල නිරවුල් කිරීමට නොහැකි වී ඇති අතර, රු. 6,608,022 ක කොන්ත්‍රාත්තු නිම වෙමින් පවතින අතර, බිල්පත් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු නිරවුල් වනු ඇත.	කඩිනමින් බිල්පත් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතු බව.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පැවති රු.75,163,586 ක ලැබියුතු රඳවාගත් මුදල් ශේෂය තුළ වර්ෂ 2 න් 5 න් අතර කාලයක සිට අය නොවී පවතින ශේෂය රු.28,891,521 ක් හා වර්ෂ 5 ට වැඩි කාලයක සිට අය නොවී පවතින ශේෂය රු. 40,193,638 ක් වී තිබුණි.	මෙම ලැබිය යුතු රු. 75,163,586 ක රඳවාගත් මුදල් වලින් මිලියන 8.4 ක මුදල සඳහා කොන්ත්‍රාත් මේ වසරේ නිමකරමින් පවතින අතර ඉතිරි මුදල් ලබාගැනීම සඳහා ලිපි ඉදිරිපත් කර ඇත. තවද අපගේ අමාත්‍යාංශය හරහාද මෙම මුදල් ලබාගැනීමට කටයුතු කර ඇත.	කොන්ත්‍රාත් වැඩ නිම කර අදාල කාලය ඉක්මවූ පසු රඳවා ගැනීමේ මුදල් කඩිනමින් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතු බව.
(ඇ) සමාගමේ කටයුතු වෙනුවෙන් අවශ්‍ය ඉන්ධන ලබා ගැනීම සඳහා 2012 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය දක්වා ආයතන 4 ක් සමග ඇතිකර ගෙන තිබූ ගිවිසුම්වලින් ඉවත්ව තිබුණද ඒ වෙනුවෙන් ලබාදී තිබූ රු.282,616 ක තැන්පතු මුදල් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන ලෙස අදාල නිලධාරීන්ට උපදෙස් දී ඇත.	ගිවිසුම් වලින් ඉවත් වීමෙන් පසු අදාල ලිපිලේඛන ඉදිරිපත් කර තැන්පතු මුදල් කඩිනමින් ආපසු ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු බව.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වෙළඳ හා ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත් ණය ගැතියන්ගෙන් සමාගමට අයවිය යුතු මුදල ලෙස ගිණුම්වල දැක්වුණු රු.89,769,631 ක මුදලින් රු. 16,723,416 ක් වර්ෂ 1 න් 5 න් අතර කාලයක සිටද රු.10,102,634 ක් වර්ෂ 5 කට වඩා වැඩි කාලයක සිටද අය නොවී පැවතුණි. තව ද වෙළඳ ණයගැතියන්ගෙන් සියයට 58 ක ප්‍රමාණයක් මව් සංස්ථාව වන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවෙන් ලැබිය යුතුව පැවතුණි. මෙම රු. 89,809,501 ක මුදලින් 2022 වර්ෂයේදී රු. මිලියන 31.49 ක මුදලක් මේ වනවිට එකතු කර ඇත. ලැබිය යුතු මුදල් කඩිනමින් නිරවුල් කර ගැනීමට වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කර එය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීමට කළමනාකරණය කටයුතු කළ යුතු බව.

1.6.2 ගෙවිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පැවති රු.57,184,360 ක් වූ කොන්ත්‍රාත්තුවලින් රඳවාගත් මුදල් ශේෂය තුළ අදාළ රඳවා ගැනීමේ කාලය ඉක්මවා තිබූ නමුත් නිරවුල් නොකළ ශේෂය රු.33,216,915 ක් වී තිබුණි.	මෙම රු. 57,184,360 ක ගෙවිය යුතු රඳවාගත් මුදල් අපගේ සේවාදායකයින් විසින් අප වෙත මුදාහල පසු ගෙවීමට කටයුතු කරන අතර එම මුදල් මේ වනවිට ඉල්ලුම්කර ඇත.	රඳවා ගැනීම් හා එම ගෙවීම් කාලීනව සිදු කිරීම සම්බන්ධ කාර්යක්ෂම අභ්‍යන්තර පාලනයක් හඳුන්වා දී ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වෙළඳ ණය හිමි ශේෂය හා ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත් ණය හිමි ශේෂය රු. 107,242,663 ක් වූ අතර එයින් වර්ෂ 2න් 5 න් අතර නිරවුල් නොකළ ශේෂය රු.44,765,096 ක්ද වර්ෂ 5 ට වැඩි ණය හිමි ශේෂය රු. 15,812,340 ක්ද වී තිබුණි.	ණය හිමි ශේෂයන් රු. මිලියන 170.2 ක මුදලක් වැලි ව්‍යාපෘතිය භාර දීම මත නිදහස් වේ. එයට අමතරව රු මිලියන 2.5 ක් 2022 වර්ෂයේ පියවා ඇත. ඉතිරි රු. මිලියන 17.4 ක කොන්ත්‍රාත් ණය හිමි ශේෂයෙන් රු. මිලියන 8.11 ක් මේ වනවිට පියවා ඇත.	ගෙවිය යුතු මුදල් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතු බව.

1.7 සම්බන්ධිත පාර්ශව ගණුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව පරිපාලිත සමාගම විසින් සමාගමට ගෙවිය යුතු ලෙස රු.මිලියන 29.58 ක් දක්වා තිබූ නමුත් එම වටිනාකම පරිපාලිත සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ රු. මිලියන 30.93 ක් පමණක් ගෙවිය යුතු ලෙස දක්වා තිබීමෙන් ඒ අතර රු. මිලියන 1.35 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	නිරීක්ෂණය හා එකඟවන අතර මිලියන 1.5 ක බිල්පත් ඉංජිනේරු විසින් සහතික කර ලැබූ පසු මෙම බිල්පත් ගිණුම් ගත කර ගෙවීමට නියමිතය.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ ගනුදෙනු ශේෂයන් පිළිබඳ සමාලෝචනය කර වෙනස්කම් සඳහා හේතු හඳුනාගෙන ගැලපීම් කළ යුතු බව.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සිමෙන්ති ගල් (block) විකිණීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවෙන් ඉන්වොයිස් 293 ක් සඳහා රු.20,292,346 ක් සමාගමට අයවිය යුතු බවට	නිරීක්ෂණය හා එකඟ වන අතර මව් සමාගම සමග මේ සම්බන්ධයෙන් සකවිණා වට කිහිපයක් පැවත්වූ අතර අදාළ	මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු ශේෂයන් පිළිබඳ සමාලෝචනය කර

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ අනුව දැක්වුණු නමුත් සංස්ථාව විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාගම වෙත ගෙවීමට ඇති මුදල ඉන්වොයිස් 142 කට අදාළව රු.10,027,598 ක් පමණක් ලෙස දක්වා තිබීමෙන් ඒ අතර රු.10,264,749 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. එම වෙනස්කම සඳහා හේතු වූ කරුණු සමාගම විසින් හඳුනාගෙන අවශ්‍ය ගැලපුම් සිදුකර නොතිබුණි.

වැඩබිම් වල ඉංජිනේරුවරු වෙනස්කම් සඳහා හේතු අදාළ GRN පත් ගිණුම් හඳුනාගෙන අවශ්‍ය අංශයට ඉදිරිපත් කිරීමට ගැලපීම් කළ යුතු බව. නියමිතය

(අ) සමාගමේ නිලධාරියෙකු 2018 වර්ෂයේ සිදු කළ විදේශ ගමනක් වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව වෙත ගෙවිය යුතු රු.647,992 ක මුදල සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන වටන් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

නිරීක්ෂණය හා එකඟ වන අතර සමාගමේ මූල්‍ය තත්වය යහපත් වූ විගස මෙම රු. 647,992 ක මුදල පියවීමට කටයුතු කරනු ඇත.

සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතු බව.

(ඉ) සමාගමේ මව් ආයතනය වන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2018 ඔක්තෝබර් 04 දින ගන්නා ලද තීරණයකට අනුව මුහුදු වැලි පැකට් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කිරීම සඳහා රු. මිලියන 200 ක ණය මුදලක් 2019 වර්ෂයේදී සමාගම වෙත ලබාදී තිබුණි. එම ණය මුදලද ඇතුළුව සමාගම විසින් රු. මිලියන 382.50 ක් (සෘජු වියදම් පමණක්) වැය කර මව් සංස්ථාවට අයත් කෙරවලපිටිය ප්‍රදේශයේ ඉඩමක කිසිදු ව්‍යාපෘති ඇගයීමක් හෝ ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු නොකර 2019 නොවැම්බර් 04 දින මෙම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කර තිබුණි. එහෙත් මෙම ව්‍යාපෘතිය දිගින් දිගටම පාඩු ලබන බව දක්වා මව් සංස්ථාව වන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2021 ජූලි 30 දිනැති ආවරණ අනුමැතියට යටත්ව 2020 වර්ෂයේදී ව්‍යාපෘතිය අවසන් කර තිබුණි. 2021 ජූනි 02 දින මව් සංස්ථාව විසින් ව්‍යාපෘතිය සඳහා යොදා ගන්නා ලද ඉඩම හා ගොඩනැගිල්ල පෞද්ගලික ආයතනයක් වෙත දිගු කාලීන බදු පදනම මත ලබාදී තිබූ අතර 2021 ජූනි 14 දින එය ලිඛිතවම භාරදී තිබුණි.

සංස්ථාවට අයත් කෙරවලපිටිය ප්‍රදේශයේ ඉඩමක දිගු කාලීන වානිජ ව්‍යාපාරයක් ලෙස මුහුදු වැලි පැකට් කිරීමේ හා වැලි සේදීමේ ව්‍යාපෘතිය 2019 වර්ෂයේදී ආරම්භ කර ඇති අතර කිසිදු ව්‍යාපෘති ඇගයීමක් හෝ ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු නොකිරීම මත වැලි පැකට් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය නතර කල අතර වැලි සේදීමේ කටයුතු දිගටම කරගෙන යන ලදී. ඒ අනුව වැලි පැකට් කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ලද ගොඩනැගිල්ලේ කාර්යක් සිදු නොවන බැවින් සංස්ථාව වෙත පවරා අදාළ ඉඩම පෞද්ගලික ආයතනයක් වෙත දිගු කාලීන බදු පදනම මත ලබාදීමට කටයුතු කරන ලදී ඒ අනුව ව්‍යාපෘතිය සඳහා සමාගම විසින් දරන ලද රු. මිලියන 382.50 ක වියදම සංස්ථාව විසින් කපාහැරීමට නියමිත බැවින් එම මුදල නිෂ්කාර්ය වියදමක් බවට පත්වීම වළක්වන ලදී.

නව ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථම ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු කළ යුතු බව හා අදාළ කාර්ය සඳහා සමාගම විසින් දරන ලද සම්පූර්ණ වියදම මව් සංස්ථාවෙන් පියවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු බව .

එසේම 2021 නොවැම්බර් 19 දින මෙම වත්කම රු. මිලියන 326.30 ක් ලෙස රජයේ තක්සේරුකරු විසින් තක්සේරු කර තිබූ අතර එම වටිනාකමට ගොඩනැගිල්ල සංස්ථාව පවරාගෙන තිබුණි. ඒ අනුව සමාගමේ පොත් වල නොනිම් වැඩ යටතේ ඇතුළත් කර තිබුණු රු. මිලියන 331.02 න් රු. මිලියන 326.30 ක් අඩු කර වෙනස වන රු මිලියන 4.72 ක් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ නොනිම් වැඩ ලෙස දක්වා තිබුණි. තක්සේරු වටිනාකම හා පොත්අගය අතර වෙනස ආදායම් ප්‍රකාශනයට මාරු කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2022 දෙසැම්බර් 08 දින සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ

මණ්ඩලය විසින් ගනු ලැබූ තීරණයකට අනුව සමාගම විසින් මව් සංස්ථාව වන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව වෙත ගෙවිය යුතුව තිබූ එකතුව රු.මිලියන 467.53 ක් වූ ගෙවිය යුතු ගිණුම් මෙම වටිනාකම හිලව් කර තිබුණි. කෙසේ වුවද මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහාම සමාගම වෙත ලබාදෙන ලද ණය මුදලින් රු. මිලියන 141.23 ක් තවදුරටත් ගෙවීමට ඉතිරිව පැවතුණි.

මේ අනුව මව් සංස්ථාව විසින් අවිධිමත් ලෙස ගනු ලැබූ තීරණ නිසා සමාගමේ ස්වාධීනත්වයට, මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් කාර්ය සාධනයට අහිතකර බලපෑම් සිදුව තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

1.8 නීති, රීති රෙගුලාසි හා කළමනාකාරිත්ව තීරණ යනාදියට අනුකූල නොවීම

නීති රීති රෙගුලාසි ආදියට යෙදවූව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2003 ජූනි 02 දිනැති හා අංක පීඊඩී/12 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය 2.2.3 (ආ) ඡේදය	සමාගම විසින් තම මෙහෙයුම් කටයුතු පවත්වාගෙන යාම සඳහා මූල්‍ය කාර්ය පටිපාටි සංග්‍රහයක් සහ පරිපාලන ව්‍යවස්ථා මාලාවක් සකස් කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය පමණක් ලබාගෙන තිබූ නමුත් ඒ සඳහා භාණ්ඩාගාරයේ හා රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය ලබා නොගෙන එම මෙහෙයුම් පටිපාටිය අනුව සමාගමේ කටයුතු පවත්වා ගෙන ගොස් තිබුණි.	සමාගම සකස් කර මණ්ඩල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන ඇති මූල්‍ය කාර්ය පටිපාටි සංග්‍රහය සහ පරිපාලන ව්‍යවස්ථා මාලාව සඳහා භාණ්ඩාගාර අනුමැතියද ලබා ගැනීමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරන ලෙස අදාළ නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබාදී ඇත.	මූල්‍ය කාර්ය පටිපාටි සංග්‍රහය සහ පරිපාලන ව්‍යවස්ථා මාලාව ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබා ගත යුතු බව.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සමාගමේ බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය රු. මිලියන 0.33 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පෙර ශුද්ධ අලාභය වූ රු. මිලියන 91.02 ක් විය. මේ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. මිලියන 91.35 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. ඉකුත් වර්ෂයට අනුරූපව ආදායම රු. මිලියන 43.4 කින් වර්ධනය වීම සහ කොන්ත්‍රාත් අංශයෙහි විකුණුම් පිරිවැය රු. මිලියන 20.46 කින් අඩුවීම හා මූල්‍ය පිරිවැය තුළ ඇතුළත් පොළී වියදම රු. මිලියන 24.3 කින් අඩුවීම සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය වර්ධනය කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

2.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

(අ) ගිණුම්කරණ අනුපාත
සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව සමාගමේ වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාතයන් පහත සඳහන් පරිදි විය.

	2021	2020
ණය ස්කන්ධ අනුපාතය	(15.76)	(26.60)
දිගු කාලීන ණය ප්‍රාග්ධන අනුපාතය	1.19	1.11
දළ ලාභ ආන්තිකය (ප්‍රතිශතය)	30.83	(7.65)
ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය (ප්‍රතිශතය)	0.08	(48.45)
ජංගම අනුපාතය	1.35	0.71
ක්ෂණික අනුපාතය	1.00	0.56
ණය ගැති පිරිවැටුම් අනුපාතය	2	1.58
ණය එකතු කර ගැනීමේ කාලය	183	231

- (i) වර්ෂයේ දළ ලාභය රු.මිලියන 56.9 ක් දක්වා වර්ධනය වීම මත සමාගමේ දළ ලාභ ආන්තිකය සියයට 7.65 සිට සියයට 30.83 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි.
- (ii) පූර්ව වර්ෂයේදී පිළිවෙලින් 0.71 ක් හා 0.56 ක්ව පැවති සමාගමේ ජංගම අනුපාතය හා ක්ෂණික අනුපාතය පිළිවෙලින් සියයට 1.35 හා 1.00 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි.
- (iii) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සමාගමේ මුළු ණය හිමියන් රු.මිලියන 107.24 ක් වූ අතර ඉකුත් වර්ෂයේදී එම අගය රු. මිලියන 328.78 ක් වූයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ණය හිමියන් සියයට 67.3 ක වර්ධනයක් සිදු වී තිබුණු අතර ඒ තුළ ඇතුළත් වෙළඳ ණය හිමියන් රු.මිලියන 53.54 කින් පහළ ගොස් ඇති අතර මෙය ඉකුත් වසර හා සැසඳීමේදී සියයට 44.8 ක වර්ධනයක් විය. මේ ආයතනයට ගෙවිය යුතු වූ ණය හිලවී කිරීම මේ සඳහා හේතු වී තිබුණි.
- (iv) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ණය ස්කන්ධ අනුපාතය සෘණ 15.76 ක් වූ අතර සමාගමෙහි දිගුකාලීන ණයට ප්‍රාග්ධන අනුපාතය 1.35 ක අගයක් ගැනීම තුළින් ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ අවිනිශ්චිත තත්ත්වයක් නිරූපණය විය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කාර්ය සාධනය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගම යටතේ ක්‍රියාත්මක කර්මාන්තශාලා 7 න් කර්මාන්තශාලා 5 ක හා වැඩ පළෙහි සමස්ත මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.මිලියන 9.98 ක අලාභයක් වී තිබුණි. සමාගමේ පිරිවැය කළමණාකරණ දුර්වලතා හා අලෙවිකරණ උපක්‍රම භාවිතා නොකිරීම මේ සඳහා සෘජුව බලපා තිබුණි. සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අලෙවිකරණ සැලැස්මක් සකස් කර තිබුණද ඒ අනුව අලෙවිය ඉහළ නැංවීමට හා වෙළඳපළ වර්ධනය කර ගැනීමට අපොහොසත්ව තිබුණි. විස්තර පහත පරිදි වේ.	රජයේ වක්‍රලේඛ හා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලීන්ද රජය විසින් පනවන ලබන බදු නිසාද අපගේ නිෂ්පාදනයන්හි පිරිවැය අධිකවීම මත ගෘහස්ත කර්මාන්තකරුවන් සමග තරග කිරීමට ඉතාමත් අපහසු වී ඇත.	ක්ෂේත්‍රයේ පවත්නා තරඟකාරී පිරිවැය හා වෙළඳපොළ උපක්‍රම භාවිතා කරමින් රැඳී සිටීමට හා සංවර්ධනය කිරීමට පියවර ගත යුතු බව

කර්මාන්තශාලාවේ නම	ලාභය/(අලාභය) රු. මිලියන	
	2021	2020
i. නාවල කර්මාන්ත ශාලාව (පෙර සවි)	21.63	19.80
ii. වැලි සේදීමේ කර්මාන්තශාලාව	2.06	(14.27)

iii.	නාවල කර්මාන්ත ශාලාව (සීමෙන්ති ගල්)	(4.29)	(13.95)
iv.	නාවල වැඩ පොළ	(3.16)	(4.75)
v.	කොටගල කර්මාන්ත ශාලාව	(0.48)	(0.53)
vi.	අම්පාර කර්මාන්ත ශාලාව	(0.74)	(0.44)
vii.	වැලි පැකට් කිරීමේ කර්මාන්ත ශාලාව	-	(26.70)
viii.	හිගුරක්ගොඩ කර්මාන්ත ශාලාව	(0.39)	(0.70)
ix.	ත්‍රිකුණාමල කර්මාන්ත ශාලාව	<u>(0.92)</u>	<u>(0.91)</u>
	සමස්ත දායකත්වය	<u>13.71</u>	<u>(42.45)</u>

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2014 ඔක්තෝබර් 10 දිනැති අංක 2014/89/554 දරන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකාව අනුව රු.4,555,193 ක ලාභාංශයක් ප්‍රකාශයට පත්කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට වර්ෂ 7 ක් ඉක්මගොස් තිබුණත් එම ලාභාංශ ගෙවීමට සමාගම අපොහොසත් වී තිබුණි.	එවකට සමාගමේ ලාභය මත ලාභාංශයක් ප්‍රකාශයට පත්කර තිබුණද ප්‍රමාණවත් මුද්‍රා ප්‍රවාහයක් නොතිබූ බැවින් දිගින් දිගටම මෙම ලාභාංශ ගෙවීමට නොහැකි වී ඇත මුද්‍රා තත්වය යහපත් වූ විගස මෙම ගෙවීම් සිදු කරනු ඇත.	ප්‍රමාණවත් ලාභයක් තිබේ නම් හා නුබුන්වත් බව පිළිබඳ සහතිකයක් ඇත්නම් පමණක් ලාභාංශ ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු අතර එම ලාභාංශ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතු බව.
(ආ) 2014 සහ 2019 යන වර්ෂවල සිට බැංකු ගිණුම් දෙකක් නිශ්ක්‍රීයව පැවති අතර එම ගිණුම්වල ශේෂ පිළිවෙලින් රු. 17,499 හා රු. 202,926 ක් වී තිබුණි.	අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබාගෙන මෙම ගිණුම් දෙක වැසීමට කටයුතු යොදනු ඇත.	අක්‍රීය ගිණුම් අවසන් කිරීමට කටයුතු කළ යුතු බව.
(ඇ) සමාගමේ මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා ඉකුත් වර්ෂය අවසානයට පැවති රු. මිලියන 10.11 ක් වූ බැංකු අයිතව සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට රු. මිලියන 17 ක් දක්වා වැඩි වී තිබුණි.	කාරක ප්‍රශ්නනයේ හිඟතාවය නිසා මිලියන 12ක් දක්වා බැංකු අයිතවක් ඇතිවී ඇත.	සමාගමේ මෙහෙයුම් කටයුතු කාර්යක්ෂම කර කාරක ප්‍රශ්නනය අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කර ගත යුතු බව .
(ඈ) මව් සංස්ථාව වන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවෙන් ලබාගත් සෘජු කොන්ත්‍රාත්තුවක් වන මැද මූලන ඩී.ඒ රාජපක්ෂ අනුස්මරණ කෞතුකාගාරයට සූර්ය පැනල සවිකිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුවට අදාළව සිදුකරන ලද රු. මිලියන 3.28 ක කොන්ත්‍රාත් වියදම 2014 වර්ෂයේ සිට 2022 සැප්තැම්බර් 30 අයකර ගෙන නොතිබුණි.	මව් සංස්ථාව වන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවෙන් කොන්ත්‍රාත්තුවට අදාළව සිදුකරන ලද රු. මිලියන 3.28 ක් අප විසින් ඉල්ලුම් කරමින් ලිපි කිහිපයක්ම ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, ඉදිරියේදී මෙම වටිනාකම නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	සේවාදායකයන්ගෙන් ලැබිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.3 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>මුහුදු වැලි පැකට් කිරීමේ ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා පළමුව දේශීයව මිල ගණන් කැඳවා තිබූ අතර ඒ වෙනුවෙන් දේශීය සැපයුම්කරුවන් පස් දෙනෙකු රු. මිලියන 142.03 ක් හා රු. මිලියන 199.98 අතර මිල ගණන් ඉදිරිපත් කළද ලංසු සුරක්ෂණයෙහි කාලය ප්‍රමාණවත් නොවීම, පසුගිය වර්ෂ 5 ක් තුළ ඒ හා සමාන ව්‍යාපෘති නොකිරීම එම ව්‍යාපෘතිවලට අදාළ ලියවිලි ඉදිරිපත් නොකිරීම යනාදී කරුණු මත එම ලංසු ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණි. ඉන් පසු ජාත්‍යන්තර මිල ගණන් කැඳවා තිබූ නමුත් ලංසු සුරක්ෂණයක් ලබා නොගෙන රු. මිලියන 265.03 කට විදේශීය සැපයුම්කරුවකුට කොන්ත්‍රාත්තුව 2018 සැප්තැම්බර් මාසයේදී ගිවිසුමකින් තොරව ප්‍රදානය කර තිබූ අතර කාර්යසාධන සුරක්ෂණයක් හා අත්තිකාරම් සුරක්ෂණයක් ලබා නොගෙන අත්තිකාරම් ලෙස රු. මිලියන 3.32 ක් ද ලබාදී තිබුණි. ඒ අනුව රාජ්‍ය ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශවලට පටහැනිව හා වැඩි මිලගණන් වලට කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනමා තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>මේ සම්බන්ධයෙන් ජාතික ප්‍රමිපාදන කොමිසන් සභාවේ හා අල්ලස් හා දූෂණ විමර්ෂණ කොමිසන් සභාවේ පැමිණිලි කර ඇති අතර එම ආයතයන්හි මෙම පැමිණිලි විභාග වෙමින් පවතියි.</p>	<p>පවත්නා නීතිරීති උල්ලංඝනය කර කටයුතු කළ නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන පරීක්ෂණයක් අභ්‍යන්තර වශයෙන්ද ක්‍රියාත්මක කර අවශ්‍ය පියවර ගත යුතු බව.</p>

3.4 නිශ්ක්‍රීය හා ඌණ උපයෝජිත වත්කම්

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>මුහුදු වැලි පැකට් කර අලෙවි කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා 2019 වර්ෂයේදී රු. මිලියන 17.80 කට මිලදී ගෙන 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ලියා හරින ලද වටිනාකම රු. මිලියන 9.79 ක් වූ වැලි ඇසුරුම් කිරීමේ යන්ත්‍රය සමාලෝචිත වර්ෂය පුරා භාවිතයට නොගෙන ඌණ උපයෝජිතව පැවතුණි.</p>	<p>අප විසින් රු. මිලියන 17.80 කට මිලදී ගත් වැලි ඇසුරුම් කිරීමේ යන්ත්‍රය අපහරණය කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබාගෙන ඇති අතර මෙම යන්ත්‍රය අගය කිරීම සඳහා කමිටුවක් පත්කර ඇත ඒ අනුව විධිමත් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාමාර්ගයක් හරහා මෙම යන්ත්‍රය විකිණීමට කටයුතු කරනු ඇත</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව කටයුතු කරමින් නිශ්කාර්ය වත්කම අපහරණය කිරීමට කටයුතු කළ යුතු බව.</p>

3.5 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරනය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය 2006-4. 2.1 (ඇ) වගන්තිය අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගම විසින් රු. මිලියන 2.22 ක් ප්‍රාග්ධන වියදම් වෙනුවෙන් වැයකර තිබුණද එම මිලදී ගැනීම් සඳහා රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ මග පෙන්වීම්වලට අනුව ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.</p>	<p>රජයේ ප්‍රසම්පාදන සංග්‍රහයට අනුව ප්‍රසම්පාදන සිදු කළ අතර 2022 වර්ෂයේදී ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කරනු ඇත</p>	<p>වාර්ෂිකව ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් පිළියෙල කළ යුතු බව.</p>

(ආ)	<p>රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය 2006-1.2.1 වගන්තිය අනුව මුහුදු වැලි පැකට් කර අලෙවි කිරීම සඳහා සමාගම විසින් 2019 වර්ෂයේදී එකක් රු.27.58 (සියළු බදු ඇතුළත්ව) බැගින් රු. මිලියන 13.79 ක පිරිවැයකට මිලදී ගෙන තිබූ Woven polypropylene බැග් 500,000 කින් මුහුදු වැලි පැකට් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය අත්හිටුවීම හේතුකොටගෙන ඉතිරි වූ බැග් 2021 ජූනි මස 12 වන දින නාවල කර්මාන්තශාලාව වෙත එවා තිබුණි. එම බැග් වලින් රු. මිලියන 12.04 ක් පිරිවැය වූ බැග් 436,406 ක ප්‍රමාණය කිසිදු රජයේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාමර්ගයක් අනුගමනය කිරීමකින් තොරව 2022 ජූලි මස රු. මිලියන 5.88 කට අලෙවි කිරීමට සමාගම විසින් කටයුතු කර තිබුණි. මේ හේතුවෙන් සමාගමට රු.මිලියන 6.16 ක අලාභයක් සිදුව තිබුණි.</p>	<p>මේ සම්බන්ධයෙන් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශයෙන් පරීක්ෂණයක් සිදුකර වාර්ථා කර ඇති අතර, ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියෙන් තොරව කටයුතු කිරීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ නිලධාරීන් ගෙන් කරුණු විමසා ඔවුන්ට එරෙහිව කටයුතු කිරීමට මේ වනවිට උපදෙස් ලබා දී ඇත.</p>	<p>රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු බව.</p>
-----	--	---	---

3.6 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

විගණන නිරීක්ෂණ

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ)	<p>සමාගම විසින් භොරණ සති පොළ ඉදිකිරීමේ කාර්යය සඳහා 2014 වර්ෂයේදී උප කොන්ත්‍රාත්කරුට ලබා දුන් රු. මිලියන 4.65 ක වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් මුදලින් 2015 සැප්තැම්බර් වන විට රු. මිලියන 2.65 ක් පමණක් අයකර ගෙන තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ඉතිරි රු. මිලියන 2 ක මුදල අයකර ගෙන නොතිබුණි. රජයේ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.4.4 ඡේදය අනුව අත්තිකාරම් සුරක්ෂණයක් ලබා ගැනීමකින් තොරව උප කොන්ත්‍රාත්කරුට අත්තිකාරම් ලබාදීම හේතුවෙන් සමාගමට මෙම අත්තිකාරම් මුදල අයකර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණු අතර සමාගම විසින් උපකොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ විධිමත් කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමකටද එළඹ නොතිබුණු බවද නිරීක්ෂණය විය .</p>	<p>සමාගම විසින් භොරණ සති පොළ ඉදිකිරීමේ කාර්යය 2014 වර්ෂයේදී සර්ජ් ආයතනය වෙත ලබාදී තිබූ අතර ඒ සඳහා ලබා දුන් රු. මිලියන 4.65 ක සවලිය අත්තිකාරම් මුදලින් රු. මිලියන 2.65 ක් අයකර ඇත ඉතිරි රු. මිලියන 2 ක මුදල අයකර ගැනීම සඳහා ඔහු වෙත ලිපි මගින් දන්වා ඇති අතර නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත දන්වා අදාළ තොරතුරු ලබාගෙන ඉදිරියේදී මේ සම්බන්ධයෙන් පියවර ගැනීමට නියමිතය.</p>	<p>රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ වලට අනුකූලව වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් ලබාදීමේදී අත්තිකාරම් සුරක්ෂණයක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු බව සහ මෙම මුදල් අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතු බව.</p>
(ආ)	<p>රු. මිලියන 56.62 ක් වටිනා කොන්ත්‍රාත් 2 ක සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට ප්‍රගතිය සියයට 50 ඉක්මවා තිබූ නමුත් සේවාදායකයන්ට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් සමාගම විසින් ඉන්වොයිස් නිකුත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>2021.12.31 වන විටත් කොන්ත්‍රාත් ප්‍රගතිය 75% වූවත් 2021 වර්ෂය තුළ රටෙහි පැවති කොරෝනා වසන්ගත තත්වය හමුවේ අප අංශයද කෙටි කාලීනව වසා දැමීමට සිදු වීම නිසා සහ සේවකයින් රෝගී වීම නිසා ඉන්වොයිස් නිකුත් කිරීම ප්‍රමාද විය.</p>	<p>කළවැඩ සඳහා ගිවිසුම්ගත පරිදි අප්‍රමාදව මිණුම් ගෙන සේවාදායකයන් වෙත ඉන්වොයිස් නිකුත් කළ යුතු බව.</p>

- (ඇ) නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් 2018 මැයි 15 නිමකිරීමට ගිවිසුම්ගතව සමාගමට ලබා දී තිබූ හා කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු. මිලියන 10.69 ක් වූ ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයට අයත් ඉඩමක් සංවර්ධනය කිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුවේ කාර්යයන් 2019 වර්ෂයේ සිට අතරමඟ නතර කර දමා තිබුණි. 2018 අගෝස්තු 21 දින නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ලිපියකින් කොන්ත්‍රාත්තුව යටතේ එදිනට සිදු කර ඇති මූලික මට්ටමේ වැඩ කොටස් ද නිසි ප්‍රමිතියෙන් යුතුව ඉටු කර නොමැති බවට තහවුරු කර තිබුණි. මේ හේතුවෙන් සමාගම විසින් 2018 දෙසැම්බර් 10 දින සේවාදායකට යොමු කර තිබූ රු.මිලියන 6.61 ක පළමු ප්‍රගති බිල්පත ද (Progress Claim) සේවාදායක විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් සහතික කර ගෙවීම් කර නොතිබුණි. 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට අත්හැර දමා තිබූ කොන්ත්‍රාත්තුවේ මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය පිළිවෙලින් සියයට 21 ක් හා සියයට 60 ක් වී තිබුණි.
- (ඈ) ගිවිසුම් අනුව 2018 වර්ෂයේ ආරම්භ කරන ලද 2019 වර්ෂයේ අප්‍රේල් වැඩ අවසන් කළ යුතු කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු.මිලියන 19.89 ක් වූ ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය සඳහා ශාලාවක් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 75 ක් වී තිබුණද මූල්‍ය ප්‍රගතිය සියයට 37 ක් පමණක් විය.
- (ඉ) කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු. මිලියන 13.90 ක් වූ මුණ්ඩිගල ආරණ්‍ය සේනාසනයේ දෙමහල් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව 2016 ජූලි 20 දින සමාගම භාරගෙන තිබුණි. එය දින 120 ක් තුළ අවසන් කළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටද කොන්ත්‍රාත්තුවේ වැඩ අවසන් කර නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වනවිට භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 40 ක්ද මූල්‍ය ප්‍රගතිය සියයට 32 ක්ද වී තිබුණි. දිගු කාලයක් ගත කිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට මෙම කොන්ත්‍රාත්තුව මගින් සමාගමට සිදුවූ අලාභය රු. මිලියන 4.79 ක් ලෙස ගණනය කර තිබුණි. සමාගම සේවාදායක ආයතනය සමග විධිමත් ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබීමද විධිමත් පරිදි කොන්ත්‍රාත්තුව යටතේ කටයුතු ඉටු කිරීමට බලපා තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය .
- කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමූ සමාගමට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් කඩා ඉවත් කිරීමට හා වැඩබිම එලිපෙහෙලි කර දීමට කල් ගතවූ බැවින් මෙලෙස සිදුවී ඇත. ඉදිකිරීමට ඇති (ඉදිරි) වැඩ සඳහා බිල ඉදිරිපත් කර ඇත.
- පිරිනැමූ උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ කාර්යයන්වල ප්‍රමිතිය හා ඉලක්ක පිළිබඳව සමාගම විසින් නිසි අධීක්ෂණයක් හා පසු විපරමක් සිදු කළ යුතු බව.
- වැඩ බිමෙහි වැඩ අවසන් කර තිබුණද අභ්‍යන්තර ගැටළු හේතුවෙන් විශ්ව විද්‍යාලය මගින් බිල්පත් සහතික කිරීම ප්‍රමාද වීම නිසා මෙසේ සිදුවී ඇත. වැඩ අවසන් කර 2021 සැප්තැම්බර් මස දී බිල්පත් ඉදිරිපත් කිරීම සිදුකරන ලදී.
- කොන්ත්‍රාත් වැඩ අවසන් කර, අමතර වැඩ සඳහාද ඉල්ලුම් කරමින් බිල්පත් ඉදිරිපත් කර තිබුණද , කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමූ සමාගම විසින් බිල්පත් සහතික කර නොතිබුණි. තවද,
- Mutual Termination එකකට යාම.
 - ඉදිරි භාණ්ඩ ලේඛණ ගත කිරීම සිදු කරන ලදී.
- කළවැඩ සඳහා නියමිත කාලය තුළදී බිල්පත් ඉදිරිපත් කළයුතු බව.
- සමාගමට සිදු වී ඇති වියදම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු බව.

3.7 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගමේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩල 128 ක් වුවත් අනුමත තත්‍ය කාර්යය මණ්ඩලය 87 ක් විය. ඒ අනුව සමාගමේ පැවති පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාව 41 ක් වූ අතර අතිරික්ත සේවක සංඛ්‍යාව ගණන 18 ක් විය. පුරප්පාඩුව පැවති තනතුරු 41 න් මධ්‍ය කළමනාකරණ මට්ටමේ ඉංජිනේරු, අලෙවි කළමණාකරු, සැපයුම් කළමණාකරු සහ ප්‍රමාණ සමීක්ෂක යන තනතුරු 07 ක් වර්ෂ 07 ක සිට පුරප්පාඩුව පැවති අතර කළමනාකරණ සහකාර තනතුරු 18 ක්ද කම්කරු තනතුරු 12 ක්ද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට පුරප්පාඩු ව පැවතුණි.</p>	<p>මේ වන විට ගණකාධිකාරී තනතුර පුරවා ඇත. මධ්‍යම කළමනාකරණ තනතුරු 06 තවමත් හිස්ව පවතී.හදිසි පුරප්පාඩු කිහිපයක් පිරවීම සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යවසාය වක්‍රලේඛ අංක 04/2022 අනුව මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් ලිඛිතව අනුමතිය ඉල්ලා සිටියද තවමත් අනුමැතිය ලබා දී නොමැත.කළමනාකරන සහකාර තනතුරු පුරප්පාඩු 18 මේ වනවිට 13 දක්වාද ,අතිරික්ත කළමනාකරන සහකාර තනතුරු 10, 02ක් දක්වා ද අඩුවී ඇත.පහළ කළමනාකරන මට්ටමේ පුරප්පාඩු 04 මේ දක්වා පුරවා නැත.සමස්ථ කම්කරු තනතුරු පුරප්පාඩු 12 මේ දක්වා පුරවා නැත.</p>	<p>සමාගමේ තනතුරු සඳහා පුරප්පාඩු කඩිනමින් පිරවිය යුතු අතර සේවක මණ්ඩලය අනුමැතියට අනුව පවත්වාගෙන යා යුතු බව.</p>
<p>(ආ) සමාගම විසින් බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියක් පිළියෙල කර තිබුණද සමාගමේ සාමාන්‍යාධිකාරී සහ සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීමේ විස්තර එම පරිපාටිය තුළ ඇතුළත් කර නොතිබුණි. මෙයින් සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුර සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ප්‍රතිපත්තිය තීරණයක් ගැනීමට නියමිත බව ඉකුත් වර්ෂයේ විගණකාධිපති වාර්තාවට පිළිතුරු වශයෙන් සඳහන් කළද ඒ සම්බන්ධව කිසිදු තීරණයක් 2022 නොවැම්බර් 30 දින දක්වා ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>රෙඩෙකෝ සාමාන්‍යාධිකාරී උපදෙස් පරිදි, SOP සහ SOR සමාලෝචන කමිටුවක් පත් කරනු ලැබ ඇති අතර, මෙම පළමු කමිටු රැස්වීමේදී සාකච්ඡා කර සාමාන්‍යාධිකාරී සහ සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරු පිළිබඳ බඳවා ගැනීමේ විස්තර SOP ලේඛනයට එක් කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.</p>	<p>සමාගමේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීන් වන සාමාන්‍යාධිකාරී සහ සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියක් සකස් කිරීම සමාගමේ පැවැත්ම සඳහා ඉතා වැදගත් වන බව.</p>

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>මහා භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද අංක පීඊඩී/12 සහ 2003 ජුනි 02 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ සඳහන් පරිදි සමාගම විසින් 2021 වර්ෂයට අදාළ අවසන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2022 පෙබරවාරි 28 දිනට පෙර ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් මාස 03 කට වඩා පමාවී 2022 ජුනි 03 දින මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණි.</p>	<p>රටේ පැවතුනු අස්ථාවරත්වය නිසා මෙලෙස ප්‍රමාද වුවත්, ඉදිරියේදී නියමිත කාල රාමුව තුළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාදයකින් තොරව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කරන ලෙසට අදාළ නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇත.</p>	<p>මහා භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛ උපදෙස් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>

4.2 සංයුක්ත සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණ

2003 ජුනි 02 දිනැති හා අංක පී ඊ ඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 5.1.2 වගන්තිය අනුව සංයුක්ත සැලැස්ම තුළ අන්තර් ගත කළ යුතු ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ සමාගමේ එක් එක් කළමනාකරණ මට්ටමේ නිලධාරීන්ගේ වගකීම් වෙන් වෙන්ව හඳුනාගෙන ඔවුන් විසින් වර්ෂය තුළදී ළඟාකර ගත යුතු ඉලක්ක හා අරමුණු ද පැහැදිලිව වෙන් වෙන්ව දැක්විය යුතු වුවද සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කරන ලද ක්රියාකාරී සැලැස්මේ එම කරුණු ඇතුළත් කර නොතිබුණි. වක්‍රලේඛයේ වගන්ති අංක 5.1.3 අනුව, මූල්‍ය වර්ෂය ආරම්භ වීමට දින 15 කට පෙර සංයුක්ත සැලැස්ම එහි දක්වා ඇති ආයතන වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද එසේ කර නොතිබුණි. තවද සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ඇතුළත් සංයුක්ත සැලැස්ම පිළියෙල කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණේද වර්ෂය ආරම්භ වී මාස 06 කට පසු එනම් 2021 ජුනි 11 දින බව නිරීක්ෂණය විය.

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

රටේ පැවතුනු අස්ථාවරත්වය නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංයුක්ත සැලැස්මක් පිළියෙල කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රමාද විය.

නිර්දේශය

වක්‍රලේඛ විධි විධාන පරිදි නියමිත කාලය තුළ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ඇතුළත් සංයුක්ත සැලැස්ම පිළියෙල කර එයට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු බව.

4.3 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්

විගණන නිරීක්ෂණය

2003 ජුනි 02 දිනැති හා අංක පී.ඊ.ඩී /12 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 4.2.2 හා 4.2.5 වගන්ති අනුව සමාගමේ කාර්ය සාධන වාර්තා මෙහෙයුම් වාර්තා, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශ, ද්‍රවශීලතාවය හා ණය ලබා ගැනීම්, ප්‍රසම්පාදන කාර්යයන්, මානව සම්පත්, ණයගැති හා ණයහිමි කාල විශ්ලේෂණය, තොග කාල විශ්ලේෂණයන් සහ සමාගමේ එක් එක් අංශයන්හි කාර්ය සාධනය වෙන වෙනම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මාසිකව ඇගයීම් කර සමාලෝචනය කළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගම විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් 05 ක් පමණක් පවත්වා තිබුණු අතර උක්ත මාසික සමාලෝචනයන් හෝ ඇගයීම් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

රටේ පැවතුනු අස්ථාවරත්වය නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් 05 ක් පමණක් පවත්වා තිබුණි මෙයට අමතරව විගණන කමිටු රැස්වීම් හරහා සමාගමේ කාර්ය සාධන වාර්තා මෙහෙයුම් වාර්තා, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශ, ද්‍රවශීලතාවය හා ණය ලබා ගැනීම්, ප්‍රසම්පාදන කාර්යයන්, මානව සම්පත්, ණයගැති හා ණයහිමි කාල විශ්ලේෂණය, තොග කාල විශ්ලේෂණයන් සහ සමාගමේ එක් එක් අංශයන්හි කාර්ය සාධනය වෙන වෙනම ඇගයීම සිදු කරන ලදී.

නිර්දේශය

සමාගමේ යහපාලනය සඳහා වක්‍රලේඛ මගින් හඳුන්වාදී ඇති විධි විධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම කළමණාකරනයේ වගකීම වේ.

4.4 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණ

සමාගමේ විගණන කටයුතු සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන අංශයක් ස්ථාපිත කර නොතිබුණු අතර, සමාගමේ මව් සංස්ථාව වන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය මගින් විගණන කටයුතු සිදු කර තිබුණි. කෙසේ වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී විගණන විමසුම් එකක් පමණක් නිකුත් කර තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. මේ අනුව සමාගමේ මෙහෙයුම් කටයුතුවල ධාරිතාවය අනුව අභ්‍යන්තර විගණනයෙන් ඉටුවන කාර්යභාරය ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (අභ්‍යන්තර විගණන) ගේ අධීක්ෂණය යටතේ අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරීන් දෙදෙනෙකුගේ සහභාගීත්වයෙන් සමාගමේ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු සිදුකරනු ලැබේ. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මෙහෙයුම් කටයුතු අඩාල වීම මත හා රටේ පැවති වාතාවරණය අනුව රට වසා තැබීමත් සංවරණ සීමා පැනවීමත් හේතුවෙන් වැඩබිම් පරීක්ෂා කිරීම් ආදිය සීමා කිරීමට සිදුවිය. නිවැරදි සැලසුමකට අනුව 2022 වර්ෂයේ විගණන කටයුතු සිදුකරනු ලැබේ.

නිර්දේශය

අභ්‍යන්තර පාලනය නිසියාකාරව ක්‍රියාත්මක කරවීමට අභ්‍යන්තර විගණනය ශක්තිමත් කළ යුතුවේ.